

Зелен гущер *Lacerta viridis* Laurenti, 1768

Lacerta viridis viridis Laurenti, 1768

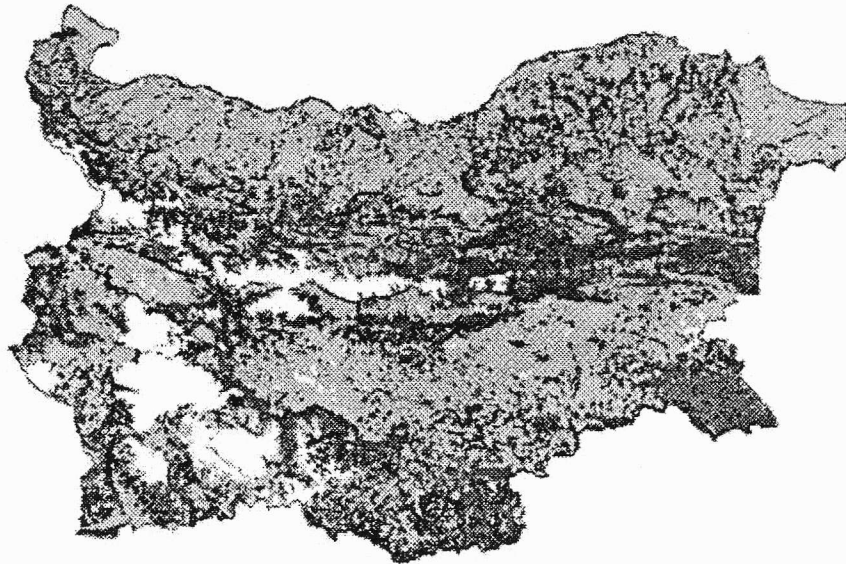
Lacerta viridis meridionalis Cyrèn, 1933

A: Eastern Green Lizard; Ф: Lézard vert oriental;

H: Östliche Smaragdeidechse; P: Зеленая ящерица

Разпознаване (сн. 46 и 48). L.tot. до 400 mm. *L. v. viridis* – L.corp. до 135 mm. *L. v. meridionalis* – L.corp. до 115 mm. Коремните щитчета в шест реда. Гушата оцветена различно от корема.

L. v. viridis (сн. 46): гърбът зелен с множество малки черни



Карта 30. *Lacerta viridis*

петънца (при женските петната често са по-големи и може да има две светли ивици); задните крайници зелени; пилеусът покрит с множество яркозелени точки (при женските по-малко на брой или отсъстват); страните на тялото с или без един ред (рядко два) бели петна; коремът до озърлицата жълт или жълтозелен (при младите по-блед); гушата бяла или бледосиня. През размножителния период страните на главата и гушата при мъжките стават яркосини. Гръбната страна при младите кафява, с или без две светли ивици (между ивиците има дребни петънца).

L. v. meridionalis (сн. 47): гърбът зелен, обикновено без черни точки; задните крайници кафяви; пилеусът без петна, често жълтото оцветяване на корема и гърдите навлиза и по гушата; страните на тялото в предната част обикновено напетнени. Половият и възрастовият диморфизъм както при преходния подвид.

Двата подвида имат широка контактна зона, съответно в тези райони често могат да бъдат намерени индивиди с междинни белези.

Разпространение. Югоизточна, Централна и отчасти Южна Европа, както и Северозападна Мала Азия. В Европа се среща от Чехия до Украйна и от Карпатите до полуостров Пелопонес. Изолирани находища има в Германия и Полша.

Разпространение у нас (карта 30). Широко разпространен в цялата страна.

L. v. viridis – цялата страна, с изключение на югоизточните части (Странджа и прилежащите полета, където се срещат индивиди с междинни белези). Среща се до около 1200 м н.в., а в Югозападна България до около 1800 м (Славянка и Пирин).

L. v. meridionalis – основно югоизточните и източните части на страната, и спорадично в Централна и Северна България.

Среща се до 600 m н.в. (рядко до 800 m).

Двата подвида формират контактна зона на много места в Южна, Източна и Северна България. В Струмската долина, южно от Кресненския пролом, се среща трети морфотип, съчетаващ белезите и на двата подвида.

Местообитание. Поляни с редки храсти и крайници на гори. Навлиза и във вътрешността на горски масиви. Среща се и по скалисти терени.

Биология. Катери се много добре по храсти и дървета. Често през размножителния период образува постоянни двойки. Храни се основно с насекоми (твърдокрили, пеперурди, правокрили), по-рядко с дребни гръбначни животни (гущери, жабчетата и др.) или плодове. Снася около 8 (5-15) яйца с размер средно 11x16 mm. Новоизлюпените са с дължина (L.tot.) около 40 mm.